

Grön stadsstruktur och trafik

Delteman

	2020–2021	2022–2025	2026–2035	Målbild 2035*
	Reduktionsmål 20 %	40 %	60–80 %	–100 % (20 % som kompensationer)
<p><i>En förtätning av samhällsstrukturen ska bygga på att Grankulla har hållbara kommunikationer som är lockande och konkurrenskraftiga. Styrningen av den befintliga samhällsstrukturen ska stötta hållbara färdssätt.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Förbättra förhållandena för säker och förstklassig cykelparkering. Effektivera användningen av nuvarande bilplatser (skyltning, övervakning, begränsningar och liknande) Främja hållbar skoltrafik. Gör upp planeringsprinciper för gator med 30 km/h. Utveckla undersökning och uppföljning av trafiken. Gynna hållbara färdssätt vid uppdatering av stadens policy för personalens arbetsresor. Prioritera hållbara färdssätt i upplägget av underhållets rutter och metoder. Skaffa elbilar och laddningsstationer. 	<ul style="list-style-type: none"> Gör infrastrukturen för cykeltrafik konkurrenskraftig på korta sträckor. Gör upp en kommunal parkeringspolicy och uppdatera normerna för parkering i planläggningen. Förbättra förutsättningarna för kollektivtrafiken genom att utreda alternativa sätt att organisera den. Utveckla cykling som tjänst. Utred införande av stadscyklar tillsammans med Esbo. 	<ul style="list-style-type: none"> Inför parkeringsavgifter som uppmuntrar till fordon med låga utsläpp. 	<p>De totala utsläppen från trafiken har minskat med 90 % (t.ex. minskning i körningar –30 %, andelen biobränslen +70 %, andelen elbilar av bilbeståndet 30 %).</p> <p>38 % av invånarna bor 500–600 meter från stationerna.</p>
<p><i>Genom styrning av byggandet ska staden åstadkomma energieffektiva och hållbara bygglösningar samt uppmuntra till lokal produktion av förnybar energi.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Använd villkoren för tomtöverlåtelse till styrning mot energieffektivitet. Utred vilka styrmedel som kan sporra privata aktörer till energieffektivitet vid nybyggnad och renovering. Inför incitament till lång livslängd, anpassbarhet i byggnaden, miljövänliga och hållbara material, återvinnbara material och användning av miljöcertifikat i byggnadsplaneringen. Byt ut gatubelysningen mot miljövänliga LED-lampor. 	<ul style="list-style-type: none"> Inför incitament till cykling och bilpoolar eller liknande i planläggningen och villkoren för tomtöverlåtelse. Låt byggnadens energiprestandaklass vara grund för rabatt på tomtarrendet. Använd tomtöverlåtelser till styrning mot hållbar uppvärmning, produktion av förnybar energi och hållbart byggande. 	<ul style="list-style-type: none"> Basera markanvisningstävlingar på byggandet och i fråga om byggnadens livslängd på fastställda miljökriterier. 	<p>Nybyggen har energiprestandaklass A.</p> <p>En metod för bedömning av byggnaders miljökonsekvenser har integrerats i bygglovsprocessen.</p>
<p><i>Gröna miljöer och grön infrastruktur ska sammanjämkas på ett hållbart sätt med målen för förtätning av staden.</i></p> <p><i>Medvetenheten ska höjas i fråga om gröna miljöer och deras roll som kolsänkor, kolförråd och medel för anpassning till klimatförändringarna.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Fastställ de viktigaste grönområdena som ska bevaras i stadens naturvårdsplan (2022–2031). Använd en grönområdesmätare på strategiska områden. Beställ en gemensam kartläggning av koldioxidbalansen i regionen (sänkor och förråd). Sänk skötselintensiteten på grönområden t.ex. genom att utöka oklippta vallområden. Plantera nya träd som tål klimatförändringarna i samarbete med lokala föreningar och skolor i staden. Uppdatera instruktionerna för trädfällning och styr ägarna till att plantera nya träd i stället för de fällda. 	<ul style="list-style-type: none"> Tillämpa kalkyler med koldioxidbalans och grönkoefficient i planeringen av markanvändningen. Minska utsläppen och miljöolägenheterna från miljöbyggande med hjälp av resurseffektiva planeringslösningar. Beakta den betydelse stadens egna naturområden har som kolsänkor och kolförråd i stadens naturvårdsplan (2022–2031). Utöka grönytorerna på byggnaders tak. 	<ul style="list-style-type: none"> Utöka grönområdena i naturligt tillstånd i stället för skötselintensiva områden. Upprätthåll en så stor potential till kolbindning som möjligt i stadsskogarna i enlighet med naturvårdsplanen. Bygg dagvattensänkor och lokala fördröjnings- och infiltreringsområden. Minimera arealen för nya områden med hårdgjord yta. 	<p>Stadens kolsänkor och kolförråd förblir åtminstone oförändrade (jmf kartläggning för koldioxidbalans 2020).</p>

Energiförbrukning i fastigheter och klimatsmart energiproduktion

Delteman

	2020–2021	2022–2025	2026–2035	Målbild 2035*
	Reduktionsmål 20 %	40 %	60–80 %	–100 % (20 % som kompensationer)
<p><i>Stadens lokalanvändning ska vara effektiv och flexibel.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Undersök mångsidiga användningsmöjligheter för lokalerna i stadens samtliga större byggprojekt och befintliga lokaler. Främja sambruk av befintliga lokaler bland stadens olika aktörer. 	<ul style="list-style-type: none"> Inför mätning av lokalernas nyttjandegrad i realtid i stadens största fastigheter. Avyttra onödiga fastigheter. Höj nyttjandegraden i fastigheterna t.ex. genom att utveckla en kultur av sambruk. 		<p>De offentliga lokalerna används effektivt och flexibelt. Lokalerna är lätt anpassbara för olika användningsbehov.</p>
<p><i>Energiproduktionen ska vara lokal, förnybar och ha låga koldioxidutsläpp.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Bygg ut bergvärme i stadens fastigheter. Producera energi med solpaneler och olika värmepumpar i stadens fastigheter. Uppmuntra ägarna till oljeeldade bostadshus till att byta uppvärmningssystem. Informera invånarna om potentialen för energibesparing i bostadshus och möjligheterna att producera förnybar energi. Köp miljövänlig el med låga koldioxidutsläpp åt staden. 	<ul style="list-style-type: none"> Inför smart energistyrning i stadens byggnader. Fortsätt med kommundirektivet av förnybar energi. Låt byggherren och byggnadstillsynen genomföra en kritisk översyn av energieffektiviteten vid nybyggnad och sanering. 		<p>Fjärrvärmeproduktionen är klimatneutral.</p> <p>Av hela stadens behov av elenergi produceras minst 20 % med solenergi.</p> <p>Av hela stadens förbrukning av värmeenergi produceras 20–30 % med olika lokala värmepumpar och solfångare.</p>
<p><i>Energieffektiviteten i byggnaderna ska förbättras.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Inför systematisk ledning för att spara energi och vatten i fastigheterna och stadens övriga verksamheter. Gör en översyn av energieffektiviteten i samband med investeringsprojekt. Utred finansieringsmekanismer och budgetering vid projekt för energieffektivitet i fastigheterna. Planera energieffektivitetsprojekt i fastigheterna. 	<ul style="list-style-type: none"> Koppla fastighetsautomationen i stadens fastigheter till artificiell intelligens via distansmonitorering. Fortsätt att implementera lokalcentralens långsiktiga verksamhetsplan för energieffektivitetsprojekt. Uppmuntra invånarna till att förbättra energieffektiviteten i sina hus. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätt att se över energiekonomin i fastigheternas ventilation och gör behövliga förbättringar. Låt byggherren och byggnadstillsynen göra en kritisk översyn av energieffektiviteten vid nybyggnad och sanering. 	<p>Energiförbrukningen i fastigheterna har gått ner med 25 % (jämförelseår 1990).</p> <p>Staden har uppnått energieffektivitetsavtalets mål för 2025.</p>
<p><i>Stadens personal och lokalbrukarna ska vara aktiva parter i energibesparingarna.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Inför en smart uppföljning av energiförbrukningen i fastigheterna. Optimera temperaturen i fastigheterna efter användningsändamålet (cirka 17–22 °C). Släck onödig utomhusbelysning på fastigheternas gårdsplaner eller ställ in lämplig nivå för nätter. Ge personalen instruktioner och incitament för energibesparande verksamhet. 	<ul style="list-style-type: none"> Uppmuntra till energibesparingar med hjälp av effektiv kommunikation och ledning. Utred medel för att belöna enheterna för energibesparingar. 		<p>Elförbrukningen i fastigheterna (exkl. uppvärmning) har gått ner med 10–20 % till följd av brukarnas energisparåtgärder.</p>

Stadens kostservice och restauranger ska servera mat som är hållbart och ansvarsfullt producerad.

2020–2021

Reduktionsmål 20 %

- Låt kriterierna för konkurrensutsättning av livsmedel beakta närings-, hållbarhets- och ansvarsaspekter.
- Minska uppkomsten av matsvinn med aktiv uppföljning och samarbete.
- Låt alla stadens personalrestauranger servera ett vegetariskt alternativ varje dag.
- Utöka utbudet av veganska alternativ på lunchmenyer och vid servering på möten.
- Uppmuntra lokala företag och föreningar till att handla livsmedel med certifikat av Rättvis handel.
- Utveckla den vegetariska receptbanken.

2022–2025

40 %

- Inför en vegetarisk dag vid kostservicens samtliga restauranger (skolor, daghem, personalrestauranger) 1–2 gånger per vecka.
- Låt staden nå upp till nivå 5 för ekologisk upphandling i programmet Portaat luomuun.
- Utmåna restauranger i staden till att utvidga utbudet av högkvalitativ vegetarisk mat.
- Utveckla samarbetet med lokala föreningar, mataffärer och restauranger för att minska matsvinnet.

2026–2035

60–80 %

- Inför en vegetarisk dag vid kostservicens samtliga restauranger (skolor, daghem, personalrestauranger) 2–3 gånger per vecka.
- Höj stadens självförsörjning inom livsmedel och trygga livsmedelsförsörjningen genom stadsodlingar och närproducerad mat.
- Låt stadsorganisationen, invånarna, företagen och föreningarna följa miljökonsekvenserna av den mat de förbrukar (t.ex. klimatutsläpp och vattenfotavtryck).
- Använd samfällt godkända miljökriterier i livsmedelsupphandlingen.

Målbild 2035*

–100 %
(20 % som kompensationer)

Stadens kostservice erbjuder mat som är hållbar för planeten och ansvarsfullt producerad.

Stadens mataffärer, restauranger och föreningar erbjuder mat som är hållbar för planeten och ansvarsfullt producerad.

Förbrukningen av animala livsmedel (kött- och mjölkprodukter) har åtminstone halverats.

Mängden ätbart matsvinn har minskat med 70 % (från nivån 2018).

Hållbar förbrukning av naturresurser och cirkulär ekonomi

2020–2021

Reduktionsmål 20 %

Styrningen av förnybara och icke-förnybara naturresurser ska ge en globalt hållbar nivå.

Grankulla ska utveckla en sambruks- och delningskultur.

- Utred möjligheterna att återvinna möbler och apparater.
- Komplettera upphandlingsavtal för möbler med kriterier för reparation och återanvändning.
- Uppmuntra till långsiktighet och återanvändning i upphandlingen av förnödenheter.
- Höj användningsgraden för stadens bilar.
- Beakta miljömärkning i kriterierna för konkurrensutsättning av renhållningens tillbehör.
- Genomför pilotprojekt för lösningar med sambruk av varor.

2022–2025

40 %

- Gör inköp bara för verkliga behov och låt hållbarhetsprincipen styra inköpen i kommunalekonomin.
- Utred miljökonsekvenserna av produktion och förbrukning av stadens ICT-apparater under hela deras livscykel.
- Förläng livslängden för apparater och låt i första hand reparera trasiga apparater.
- Prioritera återanvändning av möbler i stället för nyanskaffning vid inredning.
- Optimer antalet leveranser av varulass.
- Använd engångs- och flegångsprodukter på ett optimalt sätt vid rengöring.
- Använd återvunnet material i byggande.

2026–2035

60–80 %

- Stärk sambrukskulturen mellan olika aktörer i staden.
- Ge återvunna möbler första prioritet vid möbelinköp.
- Följ användningen av elektronik och materialfotavtryck och koldioxidavtryck av apparatinköp.
- Belägg golven vid alla enheter inom staden eller byt ut dem mot material som inte behöver vaxas.

Målbild 2035*

–100 %
(20 % som kompensationer)

En kultur av delningsekonomi och cirkulär ekonomi styr naturresursanvändningen.

Staden följer förbrukningen av naturresurser t.ex. med kalkyler för materialfotavtryck.

Data om livscykelklimatavtryck för möbel- och ICT-anskaffningar ingår i uppföljningen av stadens klimatutsläpp.

Staden använder kriterier för hållbar offentlig upphandling i alla upphandlingar.

Mängden blandat avfall har minskat med 70 % (jämförelseår 2018).

Miljömedveten stadsorganisation och miljömedvetna invånare

Delteman

2020–2021

2022–2025

2026–2035

Målbild 2035*

Reduktionsmål 20 %

40 %

60–80 %

–100 %
(20 % som kompensationer)

Miljöutbildningen och miljömedvetenheten ska stärkas bland stadens personal, kunder och invånare.

- Gör en bedömning av åtgärdernas effekter i den resurssmarta färdplanen.
- Beakta åtgärdernas betydelse för målet om klimatneutralitet i stadens beredning och beslutsfattande.
- Utred de totala kostnaderna och finansieringsmekanismerna för målet om klimatneutralitet.
- Bygg upp miljösystemet Ekokompassen för staden.
- Främja hållbar motion i samarbete med idrottsföreningarna i staden.
- Utöka distansarbete och distansmöten
- Ställ upp gemensamma mål för skolornas miljöarbete.
- Utveckla Graniacceleratoren så att den motsvarar invånarnas behov för att ta till sig en hållbar livsstil.
- Erbjud husbolag och invånare rådgivning om energieffektivitet.
- Utred alternativ för kompensation av koldioxidutsläpp
- Utöka användningen av Rättvis handel-produkter i staden.

- Genomför ett pilotprojekt med koldioxidbudget inom stadens budget och kompensera för budgetöverskridningar.
- Kompensera för stadens flygresor i arbetet och pröva nödvändigheten för varje utlandsresa.
- Använd i första hand kollektivtrafik i hemlandet.
- Inför belöningssystemer i resultatområdenas klimatarbete.
- Använd närservice för naturupplevelser som en aktiv del i främjandet av hälsa och miljömedvetenhet.
- Uppmuntra invånarna till hållbara resvanor och turism i närområdet.
- Gör ett system för utsläppshandel i kommunikationerna tillgängligt för invånarna.
- Låt staden utvidga upphandlingen av produkter som uppfyller kriterierna för Rättvis handel, t.ex. till bomullsprodukter.
- Tillämpa lärdomen från programmet Hållbart stadsliv på stadsorganisationens och invånarnas verksamhet.

- Nå upp till den årliga minskningen i totala utsläpp som målet om klimatneutralitet kräver genom att kompensera för eventuella överskridningar i koldioxidbudgeten med verifierbara utsläppskompensationer (t.ex. genom att finansiera projekt för sol- eller vindkraftverk på annan ort eller återställa myrar).
- 50 % av invånarna har gjort upp en färdplan för att minska klimatutsläppen och förbrukningen.

Klimatneutralitet styr stadens planering, verksamhet och beslutsfattande.

Grankulla är en global mönsterstad för ansvarsfull livsstil.

Miljöfrågor ska kommuniceras till invånarna på ett ändamålsenligt sätt.

- Gör upp en plan för stadens miljökommunikation.
- Arrangera miljöutbildning för stadens personal.
- Utveckla klimatkommunikationen.
- Informera invånarna om utbildning i hållbar livsstil och aktörer som erbjuder sådan (bl.a. Klimatinfo och Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab).
- Marknadsför resultatet av kommunsynen för förnybar energi till invånarna.

Stadens miljökommunikation är informativ, klar och aktuell, och den tillfredsställer invånarnas behov.

Invånarna har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att leva ett ansvarsfullt och globalt klimatsäkert liv.

* **Klimatneutralitet innebär att de regionala klimatutsläppen har minskat med 45 tusen ton CO₂-ekvivalenter fram till 2035. Detta motsvarar utsläppsnivån i Grankulla 1990.**

(Jmf. För en finländare är de totala utsläppen i genomsnitt 10 ton CO₂-ekvivalenter per år. Målnivån för de årliga utsläppen är ca 2–3 ton.)